

Vjernik

ISLAMSKI ČASOPIS

Odazvaće se jedino oni koji su poslušni. – Allah će umrle oživjeti; zatim, Njemu će se svi vratiti. (Sura Al-An'am 36 ajet.)

Sagradimo zajedno džamiju

250 vakifa

UGRADI TRAJNU SADAKU, BUDI VAKIF!

'KO SAGRADI DŽAMIJU RADI ALLAHA . ALLAH ĆE NJEMU SAGRADITI KUĆU U DŽENNETU.' (PRENOSE EL-BUHARI, MUSLIM, ET-TIRMIZI, IBN MADŽE I AHMED)

Bürgerforum Firdeus e.V.
Sparkasse Offenbach am Main
IBAN: DE42505500200004130723
BIC: HELADEF1OFF

Wald Strasse 167
63071 Offenbach am Main
Germany

Edukativni islamski časopis Vjernik

63477 Maintal

Germany

Registracija: ISSN 2511-0772

Esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu

Islamski časopis "Vjernik" je islamsko - edukativnog karaktera na principima Kur'ana i Sunneta. Pored tema koje govore o ispravnom shvatanju ove uzvišene vjere, dio ovog časopisa je posvećen ženi i porodici u islamu, zdravlju a ni naši najmlađi nisu zaboravljeni.

Cilj i svrha ovog časopisa jeste da'va ili pozivanje ljudi da obožavaju i potpuno se pokoravaju Allahu, Uzvišen je On, i da slijede sunnet Allahovog poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, te da ustraju na tom putu.

Izdavač: Džemat FIRDEUS

Urednik: A. Mujakić

Naslovna strana: Nahmijas Sarić

U ovaj projekat su uključeni članovi džemata Firdeus.

Ukoliko želite naručiti islamski časopis "Vjernik" kontaktirajte nas putem Email: Adismujakic@gmx.de , i vjernik stiže besplatno na vašu adresu.

Redakcija islamskog časopisa "Vjernik"

SADRŽAJ

4.....	Dunjaluk na vagi Mu'mina
8.....	Iz Života ashaba
11.....	Upoznaj Poslanika u nekoliko minuta
12.....	Važnost dogovaranja u islamu
16.....	Nagrada koju će dobiti zadnji čovjek koji će ući u Džennet
17.....	Genocid je zaboraviti
19.....	Prioriteti u životu žene muslimanke
22.....	Firdeus Info
23.....	Živjeti zdravo

Dunjaluk na vagi mu'mina

Predanost dunjaluku i žudnja za njim bili bi razumljivi kada bi dunjaluk bio sve, kada ne bi bilo proživljenja, polaganja računa i završnice u Džennetu ili u Vatri. Rekao je Svemogući Gospodar: **“Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete povratiti?”** (El-Mu'minun, 115) Zabludjeli dezorijentirano tumaraju ovim dunjalukom, ne razmišljajući od kuda su došli ni kuda idu. Šta život na ovom svijetu za njih znači i šta dolazi nakon njega? Putnik ka Džennetu, vječnoj kući Allahove milosti, mora dobro poznavati prirodu ovog dunjalučkog života, kako bi se ispravno prema njemu odnosio i sigurnim korakom kročio ka svome cilju. Dunjaluk je postojao mnogo prije nego što smo mi došli na njega i postojat će nakon nas koliko Allah odredi, i budemo li svoj stav o njemu gradili gledano samo iz naše perspektive, bit ćemo

obmanjeni i prevareni. Da bismo imali pravu sliku o životu na ovom svijetu, neophodno je da ga upoznamo iz druge perspektive, da čujemo šta o njemu kaže Sveznani, Onaj koji poznaje prošlost i budućnost i kojem ništa nije skriveno. Neophodno je da pronađemo odgovore na velika pitanja, kao što su: Šta je svrha ovog dunjaluka? Kolika je njegova stvarna vrijednost? Zašto se na dunjaluku dešavaju zlo i nepravda? Kako se sačuvati dunjalučkih zamki?

Svrha stvaranja dunjaluka

Dunjaluk je njiva na kojoj svaki čovjek sije šta želi, a na budućem svijetu ubirat će plodove svojih usjeva. Rekao je Svevišnji Allah: **“Sve što je na Zemlji Mi smo kao ukras njoj stvorili da iskušamo ljude ko će se od njih ljepše vladati.”** (El-Kehf, 7-8) Riječi: **“ko će se od njih ljepše vladati”**, znače: ko će iskrenije Allaha obožavati i dosljednije slijediti Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Dunjaluk svojim čarima privlači i obmanjuje, a obmanut će one koji ne slušaju uputu i ne razmišljaju: **“I reći će: ‘Da smo slušali ili razmišljali, ne bismo među stanovnicima**

Džehennema bili!" (El-Mulk, 10) Da su slušali vjerovjesnički poziv ili da su ispravno razmišljali, shvatili bi da je dunjaluk samo prolazna stanica, da je to samo ispitni poligon i ne bi mu se predali zaboravljajući kuću vječnosti. Svevišnji Allah, upozoravajući ljude na opasnost dunjalučkih obmana, rekao je: **"O ljudi, Allahova je prijetnja, zaista, istina, pa neka vas život na ovome svijetu nikako ne zaslijepi"** (El-Fatir, 5); **"Allahova je prijetnja istinita, pa neka vas nikako život na ovome svijetu ne zavara."** (Lukman, 33)

Kada bi svi ljudi na svijetu bili poput najpobožnijeg čovjeka, to Allahovu vlast i moć ništa ne bi povećalo, a isto tako, kada bi bili poput najgoreg čovjeka, to ništa Allahovu moć i vlast ne bi umanjilo. Radi se samo o našim djelima, koja će biti sačuvana i nama predložena, pa ko nađe dobro, neka zahvali Allahu, a ko nađe suprotno tome, neka ne krivi nikog osim sebe.

Mizernost dunjaluka

Uzvišeni Allah u brojnim ajetima časnog Kur'ana kazuje o dunjaluku otkrivajući njegovu suštinu i stvarnu prirodu, kako bi se oni koji pouku primaju prema njemu ispravno odnosili i koristili ga kao sredstvo, a nikako kao krajnji cilj. Rekao je Uzvišeni Allah: **"Znajte da život na ovome svijetu nije ništa drugo do igra, i rasonoda, i uljepšavanje, i međusobno hvalisanje i nadmetanje imecima i brojem djece! Primjer za to je bilje čiji rast poslije kiše oduševljava nevjernike, ono zatim buja, ali ga poslije vidiš požutjela, da bi se na kraju skršilo. A na onome svijetu je teška patnja i Allahov oprost i zadovoljstvo; život na ovome svijetu samo je varljivo naslađivanje."** (El-Hadid, 20) Kao što bilje nakon kiše izraste, buja i otkriva svoje ljepote, da bi, ubrzo zatim postalo žuto, uvehlo i suho, isto tako dunjaluk, tek što otkrije svoje ljepote, nestaje i prolazi. Užitek na njemu je varljiv, a onoga ko mu se prepusti, u vječnoj kući čeka patnja i bit će od onih koji su prodali dragocjeno za bezvrijedno. Sav taj dunjaluk, zbog kojeg se trudi i muči, voli i mrzi, kojem se raduje i zbog kojeg se tuguje, zbog kojeg se ostavljaju namazi i post, zbog kojeg se ubija, krade, laže, škrtari..., sav taj dunjaluk i još toliko uz njega nevjernik bi rado dao samo da se iskupi od patnje na Sudnjem danu: **"Kad bi mnogobošci imali sve što je na Zemlji, i još toliko, na Sudnjem danu oni bi**

sve to dali da bi se teške patnje iskupili; a Allah će ih kazniti kaznom kakvu nisu mogli ni naslutiti!" (Ez-Zumer, 47)

Jednom prilikom Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sa skupinom ashaba naišao je pored tržnice i primijetivši leš uginulog jareta srezanih ušiju, priđe mu, uze ga za uho i povika: *"Ko od vas želi da ovo kupi za jedan dirhem?"* Ashabi na to čudno pitanje kazaše: *"Ne bismo ga uzeli ni da nam se daje džaba i ne znamo šta bismo radili s njim!"* Zatim je Poslanik ponovo upitao: *"Da li biste voljeli da je vaše?"* Oni odgovoriše: *"Tako nam Allaha, i da je živo, bilo bi prezreno zato što su mu uši podrezane, a šta tek reći kada je mrtvo!"* Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada reče: *"Tako mi Allaha, uistinu je dunjaluk prezreniji kod Allaha nego što je ovo jare kod vas."* (Muslim)

Seidu b. Musejjibu, poznatom učenjaku iz generacije tabiina, došao je izaslanik halife i rekao: *"Muštuluk! Raduj se, dunjaluk ti je otvorio svoje kapije! Halifin sin zaprosio je tvoju kćerku!"* Međutim, kako je glasio odgovor ovog alima? Rekao je: *"Ako cijeli dunjaluk ne vrijedi kod Allaha koliko krilo jedne mušice, pa šta će halifa meni odvojiti od tog krila!"* Napojen svjetlom upute shvata suštinu dunjaluka, o kojem je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: *"Kada bi dunjaluk vrijedio kod Allaha koliko krilo mušice, ne bi nevjernika gutljajem vode napojio!"* (Tirmizi, sahih)

Ako je dunjaluk tako bezvrijedan kod Svemogućeg Gospodara, nedopustivo je da se zbog njega zapostavi primarna čovjekova uloga na ovom svijetu: **"Džine i ljude stvorio sam samo zato da bi Mene obožavali!"** (Ez-Zarijat, 56) Nezamislivo je da vjernik zna da je nastupilo namasko vrijeme, a on nema vremena da klanja. Vjernik zna da je tu, na ovom svijetu, upravo zbog namaza i obožavanja Svemogućeg Stvoritelja, a sve ostalo je marginalno, drugorazredno i manje bitno. Padanjem na sedždu, u propisanom vremenu, vjernik praktično potvrđuje svoje robovanje Svemogućem i svoju svijest da je sav ovaj život samo sredstvo, a Allahovo zadovoljstvo cilj i krajnja nada.

Dunjaluk nije mjesto nagrade i kazne

Dunjaluk je manji i tješnji od toga da bi bio prostor na kojem bi Svevišnji Gospodar nagradio one koje voli, jer takvima je pripremio Džennet prostran koliko nebesa i Zemlja, u kojem će vječno boraviti i u kojem ih čeka ono što oko nije vidjelo, niti je uho čulo, niti je palo na um čovjeku!

Isto tako dunjaluk je manji i tješnji od toga da bi bio prostor na kojem će Allah kazniti, potpunom kaznom, nevjernike i zlikovce. Možemo primijetiti kako mnogi prkose svojom nevjerom i grijehom, a pored toga, žive i umiru, a da ih ne snalazi kazna koju zaslužuju. To je zato što dunjaluk nije kuća nagrade ili kazne. Potpuna kazna za njih je u vječnoj Vatri u kojoj će smrt priželjkivati, ali neće umirati. Ipak, Uzvišeni Allah ponekad pošalje kaznu i na ovom svijetu, kao što je uništio narod Nuhov, Hudov, Salihov i Lutov, uništio je faraona i njegove sljedbenike, Karuna, Ebu Džehla i druge, kaznio ih je još na dunjaluku, a potpuna kazna tek im predstoji.

S obzirom na to da je dunjaluk bezvrijedan i da ne predstavlja mjesto nagrade ili kazne, Uzvišeni Allah daje ga svima, pa i onima koje On ne voli, i kada u tome ne bi bilo preveliko iskušenje vjernicima, Allah bi nevjernicima još više ukrasa podario: **“A da neće svi ljudi postati nevjernici, Mi bismo krovove kuća onih koji ne vjeruju u Milostivog od srebra učinili, a i stepenice uz koje se penju i vrata kuća njihovih i divane na kojima se odmaraju, i ukrase od zlata bismo im dali, jer sve je to samo uživanje u životu na ovome svijetu, a onaj svijet u Gospodara tvoga bit će za one koji budu Njegova naređenja izvršavali, a Njegovih se zabrana klonili.”** (Ez-Zuhruf, 33–35)

Jednom prilikom Omer b. Hattab, radijallahu anhu, ušao je kod Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je sjedio naslonjen na skromnu postelju sašivenu od palminog vlakna, čiji se grubi obod ocrtao na njegovom mubarek tijelu. Tijesna i prazna soba, a u njoj najbolji čovjek koji je ikad Zemljom hodio! Vidjevši to, Omerove oči zasuziše, a kada ga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upita o tome, Omer odgovori: “Sjetio sam se rimskog i perzijskog kralja. Oni žive u raskoši, izobilju, dvorcima, svili i dvori ih posluga, a ti, Allahov poslanik, živiš ovako! Tada Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovara riječima

koje ocrtavaju pravu svijest o suštini ovog dunjaluka i želju za onim što istinski vrijedi: *“Zar nisi zadovoljan da njima pripadne dunjaluk, a nama ahiret?”* (Buhari)

Uzvišeni Allah upozorava vjernike da ih ne obmane to što daje onima koji su Mu nepokorni, jer je to samo dio ovog bezvrijednog dunjaluka, a na budućem svijetu nikakvog dobra neće vidjeti: **“Neka te nikako ne obmanjuje to što oni koji ne vjeruju po raznim zemljama putuju: kratko uživanje, a poslije – Džehennem će biti mjesto gdje će boraviti, a užasno je to prebivalište!”** (Alu Imran, 196–197)

Allah daje vremena, ali ne zaboravlja. Zlikovci neće proći nekažnjeno. Ovaj je život samo poput jedne epizode u dugoj seriji. Ako nema smisla da se obični film prekine u samom razvoju radnje, bez raspleta i epiloga, kako onda da Mudri i Sveznani dopusti da budu jednaki vjernici i nevjernici, pokorni i nepokorni, dobri i zlikovci: **“A ti nikako ne misli da Allah ne motri na ono što rade nevjernici! On im samo pušta do Dana kada će im oči ostati otvorene.”** (Ibrahim, 43)

Dunjalučke zamke

Na dunjaluku postoje mnoge zamke i prepreke, a uspješno će ih preći samo onaj ko prati signale i znakove koje odašilja poslanička uputa. Prateći te znakove, vidjet ćemo da se čovjekova slabost spram dunjaluka nalazi upravo u njegovoj žudnji za njim. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *“Dva gladna vuka puštena na stado ovaca neće mu nanijeti štetu veću od one koju čovjekovoj vjeri nanosi njegova želja za ugledom i bogatstvom!”* (Tirmizi, sahih) A u drugoj predaji izgovorio je riječi koje kao da kazuje gledajući stanje muslimana današnjice: *“Tako mi Allaha, ne bojim se za vas siromaštva, ali se za vas bojim da vam se otvori dunjaluk, kao što se otvorio onima prije vas, pa da se u tome natječete kao što su se oni prije vas natjecali, pa da vas uništi kao što je uništio one prije vas!”* (Buhari i Muslim)

U ovim hadisima Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorava svoje sljedbenike na opasnost i štetu želje za ugledom i bogatstvom i natjecanja u stjecanju dunjaluka, a u drugoj predaji daje praktičan savjet kako se sačuvati: *“Gledajte u one koji su ispod vas (u pogledu materijalnog bogatstva), a ne osvrćite se na koje koji su iznad vas!”* (Muslim, 7619) Ne priželjkuj ono što je u rukama drugih i ne zavidi, jer to je

samo dunjaluk kojim Allah kuša Svoje robove. U tom je kontekstu Svemogući Allah rekao: **“I nikako ne gledaj dugo ljepote ovoga svijeta koje Mi kao užitak raznim sortama nevjernika pružamo, da ih time na kušnju stavimo, ta nagrada Gospodara tvoga je bolja i vječna.”** (Ta-ha, 131)

Ako mudrost znači svaku stvar staviti na njeno pravo mjesto, onda je najveća mudrost dunjaluku dati mjesto koje mu pripada i iskoristiti ga na putu stjecanja Allahove milosti. Pravi vjernik svjestan je da je na dunjaluku, poput putnika, zastao da se odmori u sjenci drveta, a zatim odlazi i ostavlja ga. Kao čovjek koji spava i u snu vidi i lijepo i ružno, a onda se iznenada probudi i progleda. Tada će vidjeti da je vrijeme rada prošlo i da je pred njim samo polaganje računa: **“I svako će doći, a s njim i vodič i svjedok: ‘Ti nisi mario za ovo, pa smo ti skinuli koprenu tvoju, danas ti je oštar vid!’”** (Kaf, 21-22) Nevjernici će povikati: **“Gospodaru naš, vidjeli smo i čuli smo, pa nas povrati da dobra djela činimo, mi, doista, čvrsto vjerujemo!”** (Es-Sedžda, 12) Ali tada vjerovanje neće koristiti, jer je kratko vrijeme rada isteklo, a predstoji vječnost. Tada će vjernici plodove svog truda ubirati: **“Ovo je Dan u kojem će iskrenima od koristi iskrenost njihova biti; njima će džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, pripasti, vječno i zauvijek će**

u njima ostati. Allah će zadovoljan njima biti, a i oni Njime. To će veliki uspjeh biti!” (El-Maida, 119)

Imetak i bogatstvo sami po sebi nisu pokuđeni. Naprotiv, neminovno su potrebni ummetu da bi doslovno ispunio zadaću kojom ih je njihov Gospodar zadužio, a onaj ko svoj imetak ispravno usmjeri, ostvarit će veliki uspjeh na ovom i budućem svijetu. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, govorio je: *“Diovan li je dobar imetak u rukama dobrog čovjeka!”* (Ahmed, sahih) Pokuđen je čovjekov odnos prema dunjaluku: pohlepa i silna želja za materijom koja zaslijepi čovjeka tako da ne vodi računa da li će imetak steći putem halala ili harama, ostavljanje vjerskih obaveza radi stjecanja imetka, škrtarenje i sustezanje od udjeljivanja zbog pretjerane ljubavi prema imetku, oholjenje i uzdizanje nad drugima, rasipanje i trošenje u zabranjeno, pretjerano prepuštanje besposlicama, igri, zabavi i sl. Allaha molim da podari da dunjaluk bude u našim rukama, a ne u našim srcima!

Izvor: El-Asr / Hakija Kanurić

Glas običnog muslimana

Od pamtivjeka su ljudi priželjkivali mušku djecu. Siroti Skim pretpostavlja da razlog za tu želju leži u nadi da se neko ima uz sebe kada insan ostari. Zna se da po pravilu ženska djeca, kada stasaju, odlaze u tuđu kuću dok muškarci ostaju i mogu biti od pomoći i koristi za stare dane. Dok sjedim u autu ovde pored bolnice, razmišljam o tome kako se u današnjem vaktu sve pogurbetalo. Stare roditelje u glavnom dovode kćerke, sinova nema, moraju na posao ili su negdje u inostranstvu na terenu. Danas je bolje imati kćerku nego sina, one su osjetljivije, one su uvijek tu, i naizad one su gazde u kući, sinu bi supruga mogla zabraniti da posjeti svoje roditelje dok kćerkin muž to ni u snu zamisliti ne može. Da je danas predislamski vakat, bilo bi normalno zatrpavati živu mušku djecu jer od njih nema ništa.

Nije samo to nakaradno i briga o roditeljima je izgubila svaki smisao. Ne reci roditeljima ni "uh" jer su te podigli pa sada kada su slabi i nemoćni ne ostavljaj ih ne napuštaj ih. Radili su u mladosti a kada izgube snagu ne reci im ni "uh". U današnjem vremenu penzija bio sam svjedokom u više slučajeva roditeljskom izivljavanju nad djecom. Ima penziju do groba, djete mu ne treba niti mu šta znači, tu je samo da bi se starci mogli izivljavati na njemu. Gadan vakat, nakaradan u svakom djeliću i svakom segmentu društva.

Ashabi Allahovog Poslanika a.s.

Ebu Hurejre r.a.

"Ebu Hurejre je zapamtio od Allahovog Poslanika, s.a.v.a., preko hiljadu i šest stotina hadisa i prenio ih muslimanima." (Historičari)

Svakom muslimanu je, bez sumnje, poznato Ebu Hurejrino ime. Pravo mu je ime Abduš-šems. Nakon što ga je Allah počastio islamom, janput se susreo sa Božijim Poslanikom, s.a.v.s., koji ga je upitao za ime. "Abduš-šems" (Rob Sunca, o.p.) – odgovorio je. "Od danas ti je ime Abdurrahman!" – Rekao mu je Božiji Poslanik. Ebu Hurejre je dobio nadimak po tome što je, kao dijete, imao malo mače s kojim se igrao. Po ovom nadimku (Ebu Hurejre – Vlasnik mačeta) je poznatiji nego po imenu. Islam je primio pred Et-Tufejlom ibn Amrom ed-Dusijem. Među svojim narodom je ostao sve do 6. godine po hidžri.

Tada je, zajedno sa svojim plemenom, prešao u medinu u kojoj se nalazio Allahov Poslanik. Ovaj mladić je sve vrijeme posvetio činjenju hizmeta Poslaniku i druženju s njim. Mjesto u kojem je provodio najviše vremena bio je mesdžid. Učitelj i imam mu je bio Allahov Poslanik, s.a.v.s. Nije imao ni žene ni djece. Imao je staru majku, koja je ostala privržena staroj vjeri. Uložio je mnogo truda da je prevede u islam, prvenstveno iz ljubavi prema njoj. Kada ju je, jednom prilikom, pozvao da povjeruje u Allaha i Njegovoga Poslanika, rekla je nešto nedolično o Poslanikovoj ličnosti, što

ga je mnogo pogodilo. Pošao je Allahovom Poslaniku, plačući.

- Zbog čega plačeš Ebu Hurejre?
- Pozvao sam majku u islam, ali me odbila. Danas mi je rekla nešto ružno o tebi. Zato, Allahov Poslaniče, zamoli Allaha da njeno srce zagrije za islam.
- Allahov Poslanik je uputio Allahu dovu.

Kasnije je Ebu Hurejre pričao: "Kada sam se vratio kući, ulazna vrata su bila zaključana, a iznutra je dopiralo pljuskanje vode. Kada sam pokucao na vrata, čuo sam majčin glas: "Sačekaj, Ebu Hurejre..." Kada se obukla, dozvolila mi je da uđem i tom prilikom izgovorila Kelimei-šehadet. Opet sam se plačući vratio Allahovom Poslaniku. Ovoga puta sam plakao od radosti. Saopćio sam mu radosnu vijest: "Allahov Poslaniče, Allah je uslišao tvoju dovu. Uputio je moju majku u islam!" Volio je Allahovog Poslanika nesvakidašnjom ljubavlju. Ma koliko ga posmatrao, uvijek mu je bilo malo. Govorio je: "Nisam vidio nikoga ljepšeg i dražeg od Allahovoga Poslanika, kao da mu Sunce sija s lica!" Mnogo se zahvaljivao Uzvišenom Allahu što mu je omogućio da nauči Kur'an, da se druži s Njegovim Poslanikom, što ga je uputio u Njegovu vjeru. Kako je zavolio Allahovoga

Poslanika, zavolio je i nauaku. Ona mu je bila glavna preokupacija i jedino za čime je čeznuo.

Zejd ibn Sabit prenosi: "Bili smo u mesdžidu Ebu Hurejre, jedan moj prijatelj i ja i ibadetili. Tada nam je prišao Poslanik i sjeo pored nas. Prestali smo s ibadetom i upućivanjem dova. Allahov Poslanik je rekao: 'Nastavite ono što str započeli!' Moj prijatelj i ja smo počeli učiti neku dovu, a Resulullah je aminao. Zatim se i Ebu Hurejre obratio Allahu, dž.š., riječima: 'Allahu moj, i ja Te molim za ono za šta su Te molila ova moja dva prijatelja. I još Te molim da mi podariš znanje koje se neće zaboraviti!' I na ovu dovu je Allahov Poslanik aminovao. Zamolili smo Allaha, dž.š., da nam podari znanje koje se neće zaboraviti! – obznanih ja, a Božiji Poslanik reče. 'Ebu Hurejre vas je pretekao!'"

Kao što je volio da on nauči što više, nastojao je da to prenese i na druge. Jedanput je prolazio medinskom čaršijom i primijetio da su ljudi previše okupirani dunjalukom, da isuviše vremena posjećuju trgovini. Rekao im je:

- O Medinelije, niko nije slabiji od vas!
- U čemu ti vidiš našu slabost, o Ebu Hurejre?
- Naslijede Allahovog Poslanika se dijeli, a vi tu!!!
- Zar nećete otići i uzeti svoj dio?!

Iz prevelike želje za naukom i ljubavi prema Allahovom Poslaniku, skoro je u potpunosti zanemario dunjaluk. Živio je skromno, počesto mu se dešavalo da nije imao šta jesti.

On sam priča situaciju koja na slikovit način ocrtava njegovo siromaštvo: "Jedan put sam bio sasvim izgladnio, te sam neke ashabe morao priupitati o ajetima koji su mi, inače, bili sasvim poznati. Pitao sam ih da bi me neko od njih, na taj način, mogao povesti svojoj kući i nahraniti me ... Drugi put sam, pak, bio tako gladan da sam moraostaviti kamenu ploču na stomak. Tada sam sjeo pored puta kojim su prolazili ashabi... Pored mene je prošao Ebu Bekr i ja sam ga upitao za značenje jednog ajeta. Upitao sam ga samo zbog toga ne bi li me pozvao na ručak. Međutim, on nije prozreo moju namjeru. Zatim je prošao Omer ibn el-Hatab. I njega sam upitao

o značenju istog ajeta... ali me ni on nije pozvao! Ostao sam i dalje čekati, sve dok nije naišao Resulullah, s.a.v.s., i saznao za moju glad. Rekao mi je: 'Pođi sa mnom Ebu Hurejre!' 'Odazivam ti se, Allahov Poslaniče!' Kada smo stigli Poslanikovo kući, zatekli smo jednu posudu s mlijekom. 'Odakle ovo mlijeko?' – upitao je Poslanik. 'Poslao ga je neki čovjek', odgovoriše mu. "Ebu Hurejre" –reče Allahov Poslanik – 'idi do Ehli Suffe i pozovi ih ovamo!' Meni nije bilo drago što me šalje po njih. 'Šta je ovo mlijeka za Ehlu Suffe?', rekoh. Poželio sam jedan gutljaj, okrepljenja radi, pa tek onda ići po njih. Pozvao sam Ehlu Suffe, i došli su. Nakon što su posjedali, Allahov Poslanik mi je rekao: 'Uzmi to, Ebu Hurejre, i podaj im!' Pili su, a ja sam pomislio da će sve popiti i da meni neće ostati ništa! Dodao sam posudu Allahovom Poslaniku, a on me je pogledao, smiješeći se. 'Ostali smo još nas dvojica', rekao je. 'Istina je, Allahov Poslaniče', odgovorio sam. 'Pij, pij!' – rekao mi je Resulullah i to ponovio nekoliko puta. 'Tako mi Onoga koji te s Istinom posla, ne mogu više!', rekao sam. Allahov Poslanik je, zatim, od mene uzeo posudu i popio ono što je ostalo."

Glad i siromaštvo ga, međutim, nisu pratili cijeloga života. Nakon osvajanja, muslimani su živjeli u izobilju. Tako je i Ebu-Hurejre stekao nešto imetka i stan, što mu je omogućilo da se oženi i dobije djecu. Međutim to ga nije nimalo promijenilo. Ebu Hurejre nikada nije zaboravio teške momente siromaštva i gladi. Često je govorio: "Odrastao sam kao jetim, hidžru učinio kao siromah i bio u najmu kod Busrete bint Gazvan, gdje sam radio samo za hranu. Služio sam ljude i od istih se i oženio. Zato, hvala Allahu koji je dao da mi vjera bude iznad svega i koji me učinio imamom Medine." Bio je namjesnik Medine za vrijeme Muavije ibn Ebu Sufjana, i to više puta. Međutim, taj visoki položaj nije ga ni najmanje promijenio. Koliko je bio skroman ilustrira činjenica da je, iako je bio gradonačelnik Medine, u nekim slučajevima nosio drva. Ebu Hurejre je posjedovao veliko znanje bio je pobožan i skroman. Danju je postio a jednu trećinu noći budio je ženu, a ona je za treću trećinu, budila

kćerku. Tako se u njegovoj kući ibadet činio cijelu noć.

Ebu Hurejre je imao robinju (Sudanku) koja se nedolično ponašala. Jedanput je nešto pogriješila i Ebu Hurejre je uzeo štap da je udari. Međutim, zastao je. "Da se ne bojim kazne na Sudnjem danu" - rekao joj je - "istukao bi te! Zato ću te samo prodati." Ipak, iako je tada izuzetno oskudijevao u novcu, oslobodio ju je. "Oslobađam te u ime Allaha, dž.š. - rekao je. Jedanput mu se obratila kćeka: "Oče, djevojke me pitaju zašto me ne okitiš zlatom?!" "Kćeri moja" - odgovorio je - "reci im da se tvoj otac boji džehenemske žestine!"

On svojoj kćerci nije zabranjivao kićenje zlatom iz škrтости ili nekog drugog razloga, već iz plemenitosti i trošenja na Allahovom putu.

Jedanput mu je Mervan ibn Hakem poslao sto dinara zlata. Već sutredan mu je Ebu Hurejre lično otišao. "Čovjek koji ti je donijeo novac, pogriješio je", rekao je Hakem. "One su bile namijenjene drugom." "Kod mene nije prenoćio ni jedan dinar", odgovorio je Ebu Hurejre, "sve sam podijelio na Allahovom putu. Te dinare namiri iz moje plate." Mervan je, ovim gestom, samo htio iskušati Ebu Hurejru.

Ebu Hurejre je bio jako pažljiv prema majci. Običavao je, prije svakog izlaska iz kuće, zaustaviti se na vratima njene sobe i reći joj: "Neka je spas na tebe, majko, i milost Allahova i bereket!" Ona bi mu odgovarala: "Neka je i na tebe spas, milost i bereket Allahov!" On bi nastavljao: "Neka se Allah smiluje tebi kao što si se ti smilovala meni dok si me odgajala!" Ona

bi odgovarala: "Neka ti se Allah smiluje i nagradi te za dobročinstvo koje činiš prema meni u starosti!" Iste riječi je ponavljao i prilikom povratka kući.

Ebu Hurejre je stalno isticao obaveze djece prema roditeljima. Isto tako je naglašavao i važnost održavanja rodbinskih veza. Jedanput je ugledao dva čovjeka kako idu uporedo. Jedan od njih je bio mlađi.

- Ko ti je ovaj čovjek?
- Otac.
- Nemoj ga zvati imenom i nemoj ići ispred njega, niti sjediti prije njega!

Kada je bio na samrti, plakao je.

- Zašto plačeš?
- Zbog dugog putovanja i slabe pripreme (za Ahiret). Stigao sam, evo, do kraja puta i neznam gdje ću završiti: u Džennetu ili Džehennemu?

Posjetio ga je Mervan ibn Hakem i uputio Allahi dovu za njegovo ozdravljenje. Zatim se Ebu Hurejre obratio Allahu riječima: "Allahu moj priželjkujem susret s Tobom, pa ubrzaj ga!" Mervan nije napustio njegovu kuću sve dok se Ebu Hurejre nije rastao s dunjalukom.

Neka se Allah smiluje Ebu Hurejri neizmjernom milošću. On nam je prenijeo preko hiljadu i šest stotina hadisa.

Izvor: Iz života ashaba / dr. Abdurrahman Ra'fat el Baša

PORIJEKLO

Uzvišeni Allah odredio je da Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, bude najčasnijeg porijekla i najplemenitijeg roda. U tom kontekstu, Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Uzvišeni je Allah od svih Ismailovih potomaka posebno odabrao pleme Kinana, a od Kinane posebno je odabrao pleme

Kurejš, a od Kurejša porodicu Benu Hašim, a iz porodice Benu Hašim posebno je odabrao mene" (Muslim, 2276).

Puno ime Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bilo je Muhammed b. Abdullah b. Abdulmutalib b. Hašim b. Abdumenaf b. Kusajj (Buhari, 3851). Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, plemenito porijeklo doseže sve do vjerovjesnika Ismaila, sina Ibrahima, Allahovog prisnog prijatelja.

NAJVELIČANSTVENIJE NOVOROĐENČE U HISTORIJI

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rođen je u časnoj Mekki, u ponedjeljak u mjesecu rebiul-evvelu, u Gdini slona, na lokaciji poznatoj kao Ši'b odnosno Ebu Talibov posjed. Kada ga je rađala, njegova majka je vidjela svjetlost koja je bila toliko jaka da je obasjala dvorce Šama. (Ahmed, 17151)

DOJILJE

Prva žena koja je dojila Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, nakon njegove majke, bila je Suvejba, oslobođena ropkinja Vjerovjesnikovog, sallallahu alejhi ve sellem, amidže Ebu Leheba. (Buhari, 5101, i Muslim, 1449)

U PLEMENU BENU SA'D

Dok je bio još sasvim mali, Muhammed sallallahu alejhi ve sellem, poslan je na selo, u pleme Benu Sa'd b. Bekr, ogranak velikog arapskog plemena Hevazin, koje je nastanjivalo duže područje Taifa, u kojem je proveo nekoliko godina. Žena ka se brinula o njemu i dojilaga zvala se Halima es-Sa'dijja. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Moja odgajateljica bila je iz plemena Sa'd b. Bekr." Halima ga je mnogo zavoljela i emotivno se vezala za njega, međutim, nakon događaja poznatog kao otvaranje grudi, uplašila se i zabrinula, i vratila ga njegovoj majci. (Ahmed, 17648)

PRVO OTVARANJE GRUDI

Ovaj događaj desio se tokom Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, boravka u plemenu Benu Sa'd, u vrijeme kada se njegova dojilja Halima brinula o njemu. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je melek Džibril došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, dok se igrao sa nekim dječacima, položio ga na zemlju i izvadio i otvorio njegovo srce, koje je oprao zemzem-vodom u zlatnoj posudi i onda ga vratio u njegove grudi. (Muslim, 162) **Nastavit će se inšallah.....**

Dr Nasir ez-Zehrani

dr. Nasir ez-Zehrani

Upoznaj
Poslanika ﷺ
u nekoliko minuta

Važnost dogovaranja u Islamu

Kada pogledamo u stanje muslimana i pokušamo dosegnuti do razloga koji su doveli muslimane do ovoga na čemu jesu, zasigurno, u masi tih razloga naći ćemo zapostavljanje konsultovanja, savjetovanja u svakodnevnom životu muslimana. Muslimani ne da su zapostavili ovu bitnu stvar samo kada su u pitanju vjerske stvari, već su zapostavili konsultovanje u svim segmentima ljudskog života, a na čelu svih spomenutih stvari zasigurno je zapostavljanje konsultovanja u pitanjima vezanim za vjeru. Zapostavljeno je konsultovanje u pitanju načina pozivanja ljudi u Islam, naređivanja na dobro i odvratanje od zla, traženja znanja, šta čitati, kako čitati, od koga čitati, šta su prioritete nauke za početnika u sticanju šerijatskog znanja i još mnogo drugih stvari. **Bitnost konsultovanja** Mnogo je razloga koje ukazuju na bitnost ove tematike, a pokušaćemo spomenuti neke od njih kako bi shvatili vrijednost konsultovanja i štetnost njegovog ostavljanja:

- Konsultovanje je stvar koju je Allah, subhanehu ve te 'ala, naredio svome Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem: "**Samo Allahovom milošću, ti si blag prema njima; a da si osoran i grub, razbježali bi se iz tvoje blizine. Zato im praštaj i moli da im bude oprošteno i**

dogovaraj se s njima. A kada se odlučiš, onda se pouzdaj u Allaha, jer Allah zaista voli one koji se uzdaju u Njega." (Prijevod značenja Alu-Imran, 159) Imam En-Nevevi je rekao: "Ako je Allah naredio Poslaniku, salallahu' alejhi ve sellem, da se dogovara, konsultuje, a on je najpotpunija ličnost, onda su drugi mnogo preči toga."

- To je jedno od svojstava zbog kojeg Allah, subhanehu ve te 'ala, hvali iskrene vjernike pa kaže u suri Eš-Šura u 36-38 ajetu, kao što stoji u prijevodu značenja: "**Sve što vam je dato – samo je uživanje u životu na ovom svijetu, a ono što je u Allaha – bolje je i trajnije za one koji vjeruju i u Gospodara svoga se uzdaju; za one koji se klone velikih grijeha i razvrata i koji, kad ih ko rasrdi, opraštaju; za one koji se Gospodaru svome odazivaju, i koji molitvu obavljaju, i koji se o poslovima svojim dogovaraju, a dio od onoga čime smo ih opskrbili udjeljuju.**" (Eš-Šura 36-38) Vidimo da je Uzvišeni Allah u ovome ajetu spomenuo konsultovanje između namaza i udjeljivanja sadake, a koja je poslije prerasla u zekat jer je ovaj ajet objavljen u Mekki, što zasigurno ukazuje na njegovu bitnost.
- To je bila svakodnevna praksa Božijeg Poslanika, salallahu 'alejhi ve sellem, i prvih

generacija nakon njegove smrti na čijem čelu su svakako četvorica pravednih halifa.

- Mnoštvo koristi koje proizlaze iz konsultovanja i veličina opasnosti koja proizlazi iz zapostavljanja konsultovanja zasigurno ukazuju na bitnost ove tematike.
- Pogrešno shvatanje pojma konsultovanja od strane velikog broja muslimana, koje vodi ka njegovom zapostavljanju, sigurno je dodatni faktor koji upućuje na bitnost ove tematike.
- Mnogi problemi koji su pogodili ummet sigurno su plod zapostavljanja konsultovanja 'uleme prije nego li pojedinci ili skupina poduzmu korak čije posljedice mogu biti katastrofalne po njih, a nerijetko i po cijeli ummet. Primjera je toliko da ih nije potrebno spominjati. Nerijetko, zbog greške pojedinca ili manje skupine ispašta stanovništvo jednog grada, države ili čak i cijeli ummet.

Propisanost konsultovanja Kur'anski ajeti koji ukazuju na propisanost konsultovanja mogu se podijeliti na dvije skupine: govornog i praktičnog tipa . Ajeti govornog tipa koji ukazuju na propisanost konsultovanja su već spomenuti ajeti iz sure Alu-Imran "... i dogovaraj se s njima ..." i Eš-Šura „... i koji se o poslovima svojim dogovaraju ...". Što se tiče kur'anskih ajeta u kojima se spominje konsultovanje u praktičnom obliku njih je mnogo, a u većini slučajeva iz života nevjernika. Allah, subhanehu we te'ala, spominje u suri Jusuf konsultovanje vladara Egipta sa svojim glavešinama nakon što je usnio poznati san: **"I vladar reče: 'Sanjao sam kako sedam mršavih krava pojede sedam debelih, i sanjao sam sedam zelenih klasova i sedam drugih sasušenih. O velikaši, protumačite mi san moj ako snove znate tumačiti?'"** (Prijevod značenja Jusuf, 43) Rezultat ovog konsultovanja je bio da je Jusuf, 'alejhisselam, protumačio ovaj san, a to je Allahovom voljom bio razlog spašavanja Egipta od propasti koja mu je prijetila. Također, Allah, subhanehu we te'ala, spominje konsultovanje kraljice Belkise koja je živjela u vremenu Sulejmana, 'alejhisselam, pa kada je primila pismo Sulejmana, 'alejhisselam, obratila se velikanima oko nje riječima: **"O velikaši" - reče ona - 'savjetujte mi šta treba u ovom slučaju da uradim, ja bez vas neću ništa da odlučim!'"** (Prijevod značenja En-Neml, 32) I na kraju, spomenućemo konsultovanje

najvećeg nasilnika na Zemlji, faraona koji se proglasio božanstvom. Kada je saznao za Musaovu misiju, obratio se velikanima oko sebe riječima: **"Ovaj je zaista vješt čarobnjak" - reče glavešinama oko sebe faraon -"hoće da vas čarolijom svojom iz zemlje vaše izvede. Pa šta savjetujete?"** (Prijevod značenja Eš-Šuara, 35) I vidi čuda! Faraon povrh svoje gordosti prihvatio je savjet velikana. Što se tiče hadisa Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, dovoljno je o propisanosti konsultovanja i njegove vrijednosti spomenuti riječi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala 'anh: *"Nisam vidio nekoga da se konsultuje više sa svojim prijateljima, ashabima od Poslanikovog savjetovanja sa ashabima."* Također, riječi Božijeg Poslanika, salallahu 'alejhi ve sellem, upućene Ebu-Bekru i Omeru, radijallahu te'ala 'anhuma: *"Ja ne bih uradio suprotno onome čemu se vas dvojica dogovorite."* Ako pogledamo u biografiju Božijeg Poslanika, salallahu 'alejhi ve sellem, zaista ćemo vidjeti istinitost riječi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala 'anh. Naći ćemo da se Božiji Poslanik u dosta navrata u mnogim bitnim situacijama savjetovao sa ashabima: prije početka bitke na Bedru; nakon bitke na Bedru savjetovao se o mušričkim zarobljenicima; u bici na Uhudu savjetovao se sa ashabima da li da iziđe i da sačekaju mušrike pred Medinom ili da ih sačeka u gradu; konsultovao se sa ashabima kada je čuo za dolazak mušrika prije bitke na Hendeku pa mu je Selman, radijallahu te'ala 'anh, predložio kopanje hendeka što je i prihvatio; savjetovao se sa suprugom Ummu Seleme, radijallahu te'ala 'anha, nakon događaja na Hudejbiji pa mu je ona predložila prijedlog kojeg je prihvatio. Konsultovanje je bila praksa i prvih generacija na čijem čelu su četvorica pravednih halifa. Poznato je Omerovo, radijallahu te'ala 'anh, konsultovanje kada je bio na putu za Šam, pa je čuo za poznatu šamsku kugu te se konsultovao sa prisutnim kako da postupi. Također, Omer, radijallahu te'ala 'anh, je oporučio da se halifa nakon njega izabere konsultovanjem između šestorice koje je on odabrao. Omer, radijallahu te'ala 'anh, je imao vijeće sa kojim se konsultovao, a bilo je sačinjeno od raznih profila ljudi, kako starijih tako i mlađih .

Plodovi savjetovanja

- Savjetovanje je ibadet Allahu, subhanehu we te'ala, jer je to rad po onome što je Allah naredio

svome Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, a u tome je slijeđenje sunneta Božijeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

- Savjetovanjem čovjek saznaje istinu ili rješenje za ono oko čega je se konsultovao, a to je ono što mi želimo kao rezultat savjetovanja.
- U savjetovanju je zblizavanje srca savjetnika i onoga koji traži savjet. Čovjek samim dolaskom savjetniku iskazuje svoje poštovanje prema njemu, da njega smatra kompetentnim da savjetuje, vjeruje da će čuvati njegove tajne koje mu povjeri prilikom savjetovanja. S druge strane savjetnik cijeni to što je on taj kojem smo mi svoje povjerenje ukazali i to što smo baš njega izabrali da učestvuje u rješavanju naših problema. Sve ovo biva razlogom zblizavanja njihovih srca, a što je zasigurno pohvalna i lijepa stvar.
- Savjetovanjem se razbijaju ekstremna razmišljanja, zastranjivanja i odvajanja od džem'ata. Koliko je ljudi koji su se odvojili od džem'ata kao posljedica zapostavljanja savjetovanja. Oni su spremni slijedeći svoje stavove, koje su dosta puta sami sebi usadili u glavu, da naprave eksces koji može skupo koštati, kako njih tako stanovnike grada gdje žive, a dosta puta i mnoge druge koji na `bigajri hakk` - bespravno ispaštaju. Koliko nam je samo konsultovanje potrebno u ovim teškim vremenima, u kojima se svaka greška muslimana deseterostruko uvećava, a greške drugih naroda se pokušavaju na svaki način opravdati, naročito ako su pogriješili prema muslimanima, što je najčešće i slučaj. Muslimani su dežurni krivci za sve što se dešava u svijetu. Rekao je Hasan El-Basri: "*Tako mi Allaha, kada god se ljudi konsultuju biće upućeni na ono u čemu je dobro za njih, pa je proučio ... i koji se o poslovima svojim dogovaraju ...*". Zar nije logično da je lakše pogriješiti jednom čovjeku nego dvojici ili više njih?! Rekao je Abdu-l-Melik b. Mervan: "*Da pogriješim nakon savjetovanja draže mi je nego da ispravno postupim radeći po svome nahođenju ne savjetujući se.*" Ove riječi bi trebalo zlatnim slovima ispisati iako su one za veliki broj ljudi smiješne i beskorisne.
- Savjetovanjem i konsultovanjem sa drugima, čovjeku se otvaraju novi vidici, produbljuju njegova razmišljanja, saznaje gdje je izvor problema, stvari mu postaju jasnije, saznaje kako drugi razmišljaju itd. Čovjek ponekad bude ubijeđen da u dotičnoj situaciji treba da

postupi na određeni način dok nakon konsultovanja sa drugima saznaje da se na tu stvar može gledati iz više uglova, a ne samo iz ugla iz kojeg je on posmatrao. Rekao je jedan mudrac svome sinu: "*Konsultuj se sa ljudima koji imaju iskustvo, na taj način dobivaš od njih besplatno ono što je njih u životu skupo koštalo.*"

- U konsultovanju je korist tebi, a šteta drugima. Kako? Tako ako se konsultuješ pri donošenju odluke, a zatim ispravno postupaš sigurno ćeš biti priznat i cijenjen od strane ljudi zbog kvaliteta odluke koju si donio. A ako, ne daj Bože, pogriješiš nakon konsultovanja bićeš pošteđen ukora i kritika jer to nisi uradio po svome nahođenju, već si pri donošenju odluke konsultovao kompetentne osobe iz te oblasti.
- U konsultovanju je smiraj duše. Ako se desi da čovjek pogriješi nakon konsultovanja, sigurno će to lakše podnijeti nego da je pogriješio nakon odluke koju je donio samoinicijativno.
Zašto ljudi ostavljaju konsultovanje Mnogo je razloga zbog kojih ljudi ostavljaju savjetovanje. Spomenut ćemo neke od njih kako bismo se preispitali dali imamo neki od tih razloga pri sebi .
- Umišljenost i oholost. Čovjek se dosta puta umisli i misli da nema potrebu da se konsultuje sa drugima. A ako se tome pridoda čovjekova oholost da se savjetuje onda je problem veći.
- Smatrati da konsultovanje znači slabost čovjeka da sam donese odluku ili riješi problem. Koliko je ljudi koji ostavljaju konsultovanje jer misle da će ih drugi smatrati slabijima zbog konsultovanja. Da nije tako, najbolje nam mogu posvjedočiti primjeri Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, savjetovanja i konsultovanja sa ashabima u najtežim situacijama.
- Nepoznavanje koristi konsultovanja i opasnosti njegovog zapostavljanja. Mnogo je onih koji korist konsultovanja ili opasnost njegovog zapostavljanja saznaju nakon što povuku pogrešan potez, a posljedice toga mogu biti katastrofalne kako za njega tako i za druge.
- Stid zbog razlike u godinama je također jedan od razloga zapostavljanja konsultovanja. A ako pogledamo u praksu Omera, radijallahu te'ala 'anh, vidjećemo da on nije gledao na to već je imao savjetodavno vijeće u kojem je bilo mladića, a jedan od njih je Abdullah b. Abbas, radijallahu te'ala 'anh.

Sastavni dijelovi savjetovanja

Tri su sastavna dijela savjetovanja: savjetnik, onaj koji traži savjet i stvar za koju želimo savjet. Na početku ćemo progovoriti nekoliko riječi o osobi koja traži savjete, osobinama koje bi trebala da ima pri sebi. Čovjek koji traži savjet trebao bi da bude iskren u traženju istine i ispravnog rješenja. Trebao bi da bude spreman da prihvati istinu, pa makar bila suprotno od onoga što bi on volio, a nikako da jedini cilj

savjetovanja bude da nađemo nekoga ko će potvrditi naše stavove. Takođe, pohvalno je da čovjek konsultuje ljude shodno njihovoj struci, a ne da ima određenu ekipu ljudi s kojima se konsultuje u svim pitanjima pa makar to i ne bila njihova struka. Kada bude govorio o problemu, trebao

bi da spomene sve informacije koje bi mogle da utječu na donošenje rješenja, a ne da spomene samo informacije koje će odvesti razmišljanje savjetnika u pravcu u kojem on želi. Ako čovjek ne bude mogao naći savjetnika sa svim svojstvima koje ćemo spomenuti, neka svakako pokuša naći onoga ko ima najviše tih svojstava. Savjetnik može da bude jedna od dvije osobe. Neko koga mi želimo pitati za savjet ili da mi budemo u ulozi savjetnika. Prva osobina koja bi trebala da se nađe pri savjetniku jeste bogobožnost tj. da savjetnik bude spreman da kaže, ako bude upitan o stvari koja nije njegova struka, da nije kompetentan da daje savjete iz te oblasti. Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: "*Savjetnik je pouzdanik povjerljiv.*" Što znači da je prevara da čovjek savjetuje nekoga znajući da je to neispravno. Lijepo bi

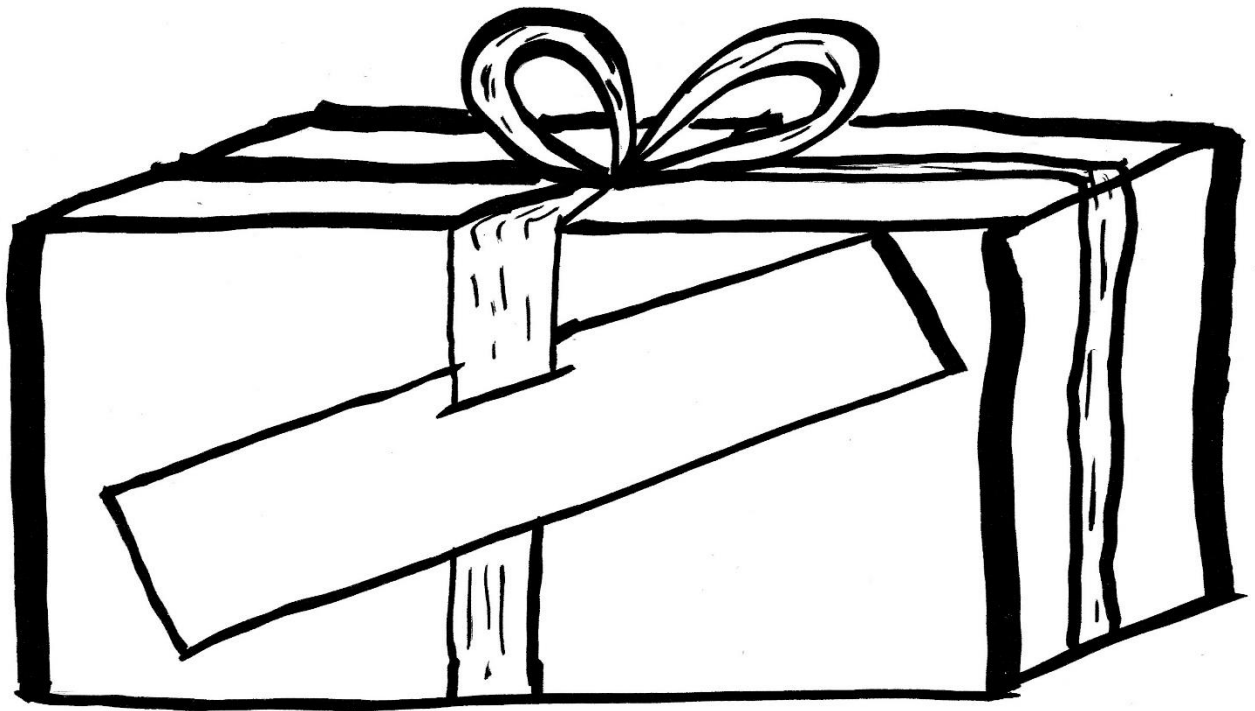
bilo da savjetnik iza sebe ima životno iskustvo kako bi to poboljšalo kvalitet savjeta koji dolazi od njega. Da čuva tajne koje je saznao prilikom savjetovanja koje ne bi saznao da nije bio u toj funkciji. Da savjetnik bude neko blizak nama kako bi se suosjećao sa nama u rješavanju naših problema. Treba napomenuti da nije pokušeno savjetovanje i konsultovanje sa suprugom, kćerkom, majkom kao što to misli velik broj muslimana. Božiji Poslanik, sallallahu 'alejhi ve

sellem, konsultovao se sa suprugom Ummu Seleme, radijallahu te'ala 'anha, u događaju na Hudejbiji i poslušao njen prijedlog. I na kraju, treba da biramo odgovarajuće vrijeme za savjetovanje. Savjetnik treba da bude potpuno slobodan kako bi mogao da smireno poslušati naš problem, a

nakon toga da donese korisno rješenje. Ako bi neko tražio savjet od nas trebali bismo da slijedimo sljedeće savjete: da ne žurimo u donošenju rješenja prije nego li sagledamo problem sa svih aspekata, da pogledamo na problem kroz historiju, u sadašnjosti i da pokušamo dokučiti njegovo evoluiranje u budućnosti, da pokušamo da saznamo sve pojedinosti koje bi mogle da utiču na odgovor. Ako ne budemo mogli dati adekvatno rješenje, da onda mi konsultujemo druge osobe iz te oblasti kako bi nam pomogli u donošenju prave odluke. Što se tiče problema u čijem rješavanju je potrebno konsultovanje, može se kazati kratko što je stvar više bitna ili problem veći, konsultovanje o njemu je pohvalnije.

Piše: **Elvedin Pezić, prof.**

Nagrada koju će dobiti zadnji čovjek koji će ući u Džennet

Abdullah ibn Mesud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ja zaista znam ko će zadnji izaći iz Vatre i ko će posljednji ući u Džennet. To je onaj čovjek koji će iz vatre izaći pužući, pa će mu Allah reći: 'Idi i uđi u Džennet!' On će tada doći do njega, ali će mu se učiniti da je pun, te će se vratiti i reći: 'Gospodaru, zatekao sam ga punog.' On će mu ponovo reći: 'Idi i uđi u Džennet!' On će opet doći do njega, ali će mu se učiniti da je pun, te će se vratiti i reći: 'Gospodaru, zatekao sam ga punog.' On će mu ponovo reći: 'Idi i uđi u Džennet, tebi (u njemu), zaista, pripada koliko dunjaluk i deset puta toliko - ili je rekao: tebi, zaista, pripada koliko deset dunjaluka.' 'Ti se', reći će čovjek (Allahu), 'sa mnom šališ ili ismijavaš me, a Ti si Vladar!' Ibn Mesud je rekao: 'Vidio sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako se smije da su mu se vidjeli umnjaci.' Govorilo se da je to Džennetlija na najnižem stupnju. (Buhari i Muslim) U drugoj verziji navodi se da će Uzvišeni Allah kazati ovom čovjeku: "Traži šta želiš", pa će tražiti. Nakon toga, Svevišnji Allah će kazati: "Tebi pripada koliko je dunjaluk, i još deset puta toliko (Muslim). U verziji koju prenosi Ebu Seid el-Hudri navodi se da će ga Uzvišeni Allah podsjećati, govoreći mu: "Traži to i to." Kada nebude imao šta tražiti, Svevišnji će reći: "Tebi pripada što si tražio i još deset puta toliko." (Muslim)

U predanju koju prenosi Ebu Zer kaže se da će Svevišnji Allah oprostiti velike grijehе ovom čovjeku, a da će mu umjesto svakog malog grijehа upisati jedno dobro djelo (Muslim).

Kada pređe preko sirat-čuprije, okrenut će se prema vatri i kazati: "Slavljen neka je Allah, koji me je spasio Vatre! Allah mi je dao ono što nije podario nikome ni od prvih ni od posljednjih. (Muslim)

U drugom hadisu navodi se da će, nakon što vidi svoju džennetsku ženu-huriju, kazati: "Niko nije dobio ono što sam ja dobio." (Muslim)

Izvor: Osnove islama/ dr Safet Kuduzović

Ajšić: Sin Amir poginuo 1992. godine, a Muju četnici zaklali u Potočarima 1995. (Foto: A. Bajrić Blicko)

DRŽIM ZAKLANU GLAVU SINA MUJE, A KOLJAČ NA MENE VIČE: „PUŠČAJ TU GLAVU“...

U selo Kutuzero iznad Srebrenice vozilom se putuje dobrih sat vremena. Najprije asfaltnim putem kroz Zeleni Jadar, uz koji se svako malo ukažu tragovi ekshumiranih masovnih grobnica, pa onda makadamom pravo pred kuću
Ramize
Ajšić.

Ramiza je majka Amira i blizanaca Muje i Halila. Amir je poginuo 1992. godine, a Muju su četnici zaklali u Potočarima 1995.

Presušile oči

- Mog Amira ukopali smo ovdje u selu. Ubiše ga dušmani. Nose ga u deci, tijelo raskomadano. A ja gledam, hoće duša da izađe od tuge za djetetom, a ne može. Dođe onda juli 1995., valja bježati. Ja u Potočare sa ženskom čeljadi i djecom, a moji blizanci Mujo i Halil s ocem Čamilom odoše šumom. Stigli mi u Potočare, kad se moji blizanci pomoliše. Kažu, rekli im: Idite vi u Potočare, vi ste djeca, neće vama niko ništa - započinje svoju priču Ramiza.

Priča tečno, sabrano, kao da se njena tragedija desila nekome drugom. Gleda pravo, glavu rijetko okrene, govor joj jeste jednoličan, pomalo usporen, kao i ruke koje povremeno podigne. Lice joj tamno poput orahova drveta, na kojem, u neko vrijeme, zaigra damar. Čista žena, ali ubijena sudbinom koja je zadesila. Pobolijeva, kaže...

- U Potočarima sve duša na dušu, a meni moj Mujo nosi deku, kaže: „Hladno ti je, mati, pokrij se.“ I sad mi pred očima... Sutradan, krenu konvoj prema Tuzli. Ode snaha s djecom, odoše i Mujo i Halil s njom, velim neka se oni spase, a za mene je lako. Pade mi neka tegoba iz pluća... Negdje oko podne, eto ti mog Muje - nisu mu dali u autobus, a Halila pustili. U rukama mu balončić za vodu, veli: „Oдох ja, mati, donijeti vode.“ „Ne, Mujo“, ja ću ti njemu. „Ne idi, čujem dolje u kući Mehana konduktera ubijaju ljude.“ A on meni: „Ne boj se, mati.“ Neće, kaže, Mehanovoj kući, već samo dolje do one rječice da zahvati vode. Ma kakve rječice, velim ja njemu, kad je sva krvava kao da je neko obojio... Jok, ode dijete... - prisjeća se Ramiza.

Ne plače dok priča. Presušile joj oči. Bolesna je „na srcu“, veli, a opet, ono što je vidjela u Potočarima, kaže, mora pričati, neka narod čuje.

- Jedan balon vode je donio, ali narod popi i on se vrati. Kako on ode, gledam ja odovud, iz Mehanove kuće izadoše četvorica, idu prema Muji. Ja utrnula, ne mogu da se pomjerim... Nema ga, nema poduže vremena. Strepim. Ide jedna žena po vodu, a ja joj velim: „De ženo vidi ima li mi djeteta.“ „Koliki je“, pita ona mene, a ja velim da mu je 14 godina. Domalo, žena se primaknu, nudi mi vode da popijem, da se umijem... Čučnu pored mene i kaže mi da mi je dijete pred Mehanovom kućom zaklano - nastavlja majka Ramiza.

Zakoljite i mene

Proguta pljuvačku, sve bi, kaže, dala da može

da grohne suzama, ali ne može, sve je odavno na njoj utrnulo.

- Zapomagah ja, vrištim, trčim prema Mehanovoj kući, kuda, ne znam, ali znam da nisam putem. Dođoh tamo, kad pred kućom, vidim moj Mujo, ali mu samo glavu vidim. Zgrabih onu glavu u obje ruke, ona vruća, poneki damar se osjeti još, oči kao da su žive, valjda kako je u njih pogledao, tako i ostale - dodaje dalje, ali u jednom trenutku glas joj utihnu.

Ne može dalje... Popi malo vode, protrlja svoje uvehlo čelo, udahnu duboko...

Kaže, ono čega se još sjeća jeste ogroman čovjek, ili joj se tako učinio, koji je pred nju izašao iz Mehanove kuće.

- Na njemu kecelja, krvava sva, kao u mesara. On je klao, a druga dvojica dovodila su mu na klanje ljude. Ja i dalje držim onu Mujinu glavu, a on na mene viče: „Puščaj tu glavu.“ Velim da neću, zakoljite i mene, a on mi psuje balijsku majku. Šta je kasnije bilo, ne znam. Znam samo da sam, kad sam došla sebi, bila sva mokra i krvava. K'o da sad gledam u ona vrata na Mehanovoj kući i, iza njih, unutra, ljudskih glava ne može se prebrojati... Pitajte me kako sam živa...

Prioriteti u životu žene muslimanke

MUSLIMANKA

Život u današnjem vremenu ispunjen je mnogim obavezama, izazovima, snovima i nastojanjima da se poboljša njegov kvalitet. Biti uspješan u životu, želja je svakog čovjeka, bez razlike bio on vjernik ili nevjernik, muškarac ili žena, dijete ili odrasla osoba, siromah ili bogataš, a od svih kategorija, vjernik je neko ko se najviše trudi da uspije u životu. Kako i neće kad vjernik živi dunjaluk svjestan da mu je on uvertira za ahiret i svjestan da, ako ispravno poreda prioritete na ovom svijetu, zasigurno će biti uspješan i u prolaznoj kući, i još preče, uspješan i sretan tamo gdje njegov život neće dočekati završetak – u vječnosti.

U situaciji kad je vremena jako malo, a na dunjaluku, ma koliko on trajao, to jeste, a obaveza i zahtjeva jako puno, nerijetko se izgubimo u vrtlogu u kojem ne znamo odrediti šta je najpreče da mu posvetimo vrijeme, pažnju i snagu, jer jedno je sigurno: u životu ne možemo i ne trebamo baš sve postići. Žena muslimanka, ponekad, živi kao da misli da mora postići to sve. A, nekad, kad ne zna svoje životne i islamske prioritete, ustupi prednost onim manje važnim stvarima, zapostavljajući druge važne, od kojih zavise njena oba života.

Žena muslimanka, ona koja teži skladnom životu i koja ne pristaje na prosječnost, dužna je detaljno poznavati svoje prioritete, koji su u islamu složeni poput savršene građevine na kojoj se svakoj cigli zna njeno mjesto. Zamislite da vam neko pokloni ogromnu svotu novca, a imate mnogo dugova, troškova i potreba koje su se godinama gomilale. Ako ste osoba koja bi se sjetila da od tog novca kupi posljednji model nekog trenutno popularnog telefona, zanemarujući svoje osnovne životne potrebe i dugove, imate veliki problem sa razumijevanjem prioriteta. To je slučaj sa dunjalukom, a kad pogledamo segmente života koji se tiču ahireta, stvar je znatno opasnija.

Poremećaj razumijevanja prioriteta glavni je, a možda i jedini, razlog zbog kojeg je nazadovalo muslimansko društvo, naročito je razlogom nesklada porodice – prve ćelije opstanka jednog pojedinca i društva. Islam čuva prioritete i savršeno reda intencije šerijata prema njima.

Gospodar, prije svakoga drugog

Islam je propisao i poredao prioritete koji su nepromjenjivi, pogotovo one koji se tiču Uzvišenog Gospodara. Glavni smisao postojanja čovjeka jeste ibadet Uzvišenom Allahu: **“Džine i ljude stvorio sam samo zato da Mi se klanjaju”** (Ez-Zarijat, 56). Jasno je da je ono što je smisao stvaranja svakog čovjeka, osnovni prioritet naših života. Čak i u pojmu ibadeta Uzvišenom Allahu postoje prioriteti u svemu što radimo od ibadeta. Čovjeku nije dozvoljeno da dadne prednost nafilama nad farzovima, tj. onome što je dobrovoljno i za čije izvršavanje imamo nagradu, a ukoliko izostavimo, nismo učinili nikakav prijestup, nad onim što je propisano kao obavezno i zbog čijeg smo izostavljanja griješni, niti će, s druge strane, paziti da se redovno čisti od malih grijeha zaboravljajući da se kloni onih većih, opasnijih i pogubnijih za njegovu vjeru, i tako i sve ostalo, naša je vjera skladno i savršeno poredala prioritete u ibadetima.

Žena muslimanka, pridavanjem pažnje ovom segmentu svog života – ibadeta Uzvišenom Allahu, dobit će rezultat da će se svi ostali prioriteti uklopiti u savršenu građevinu, jer ona koja pametno, pedantno i tačno pristupa u odnosu prema Stvoritelju, zasigurno neće griješiti i remetiti “cigle” ni u čemu drugom. Uzvišeni Allah kaže: **“Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili”**

(El-Ankebut, 97). Ostali prioriteti u životu žene muslimanke mimo ibadeta su promjenjivi i mijenjaju se shodno situaciji u kojoj živi i ulozi koju ima na ovom svijetu.

Žena u roditeljskoj kući

Roditelji su prve nadređene osobe svakog čovjeka. Pokornost roditeljima u onome što nije grijeh i lijep odnos prema njima, vjerski je imperativ svakog čovjeka i spada u pokornost Uzvišenom Allahu. Ružan odnos prema roditeljima i neposlušnost prema njima spada u velike grijehe. Žena muslimanka, prije svih ostalih, treba da gradi lijep odnos prema svojim roditeljima, što je naročit izazov za omladinu, koji radije grade odnose i razvijaju empatije sa nepoznatim ljudima nego sa onima koji im najviše žele dobro u ovom prolaznom svijetu.

“Mi smo svakog čovjeka zadužili da bude dobar prema roditeljima svojim. Ali ako te oni budu nagovarali da Meni nekoga ravnim smatraš, o kome ti ništa ne znaš, onda ih ne slušaj” (El-Ankebut, 8). Iz ovog ajeta jasno vidimo redanje prioriteta i znak upozorenja kad se oni poremete.

Kad dođe vrijeme za udaju, u tom važnom koraku jedne djevojke pristanak staratelja (najprije oca, a ako nema njega onda islamskim prioritetima određena zamjena za njega) uvjet je valjanosti njenog braka. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *“Nema braka bez staratelja.”* (Ahmed, Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.)

Često se djevojke pitaju zašto je odrasloj ženi potrebna dozvola oca za brak, ali muslimanka će, prije nego što krene tražiti odgovore i mudrosti te činjenice, iz pokornosti prema Uzvišenom Allahu poslušati Njegove smjernice prije nego što će poslušati svoju logiku, koja nekad umije i da je prevari. **“Kada Allah i Poslanik Njegov nešto odrede, onda ni vjernik ni vjernica nemaju pravo po svom nahodenu postupiti. A ko Allaha i Njegovog Poslanika ne poslušaju, taj je skrenuo s pravog puta”** (El-Ahzab, 36). Potom će, kasnije, kako bude ubirala plodove prvo pokornosti Allahu, pa onda onim nadređenima, shvatati zbog čega je Uzvišeni Allah obavezao ženu da poslušava svog oca pri odabiru supružnika, što je samo jedan primjer prioriteta koje je odredila naša potpuna vjera.

Žena pod muževim okriljem

Onog trenutka kad se žena muslimanka uda, pokornost i prioritet u njenom životu postaje njen suprug. To ne znači da se njena obaveza dobročinstva prema roditeljima zaustavlja, ali znači da je Allah za nju poslao novo okrilje u kojem će ostatak života nastaviti ono što su započeli roditelji i što zaslužuje da mu se dā njegovo mjesto, isto ono koje mu je dao Uzvišeni Allah.

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *“Da sam ikome naredio da učini sedždu nekome mimo Allaha, naredio bih ženi da učini sedždu svome mužu. Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhamedova duša, žena neće ispuniti pravo svoga Gospodara sve dok ne ispuni pravo svoga muža, čak i da mu se odazove kada je pozove (u postelju)”* (Ahmed). U činjenici da je po tačkama prioriteta suprug iznad roditelja, krije se ogromna mudrost i milost za ženu muslimanku. U onom trenutku kad se naredbe roditelja ili bilo koga drugog nađu u suprotnosti sa odredbama njenog supruga, njenog novog sigurnog okrilja, Uzvišeni Allah duži ženu da prednost dā suprugu, za što joj je On radi toga pripremio rijetku i posebnu nagradu. Naime, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *“Svakoj ženi koja klanja pet dnevnih namaza, posti mjesec ramazan, čuva svoje stidno mjesto i pokorna je svom suprugu, bit će rečeno: ‘Uđi na koja god želiš džennetska vrata!’”* (Ibn Hibban, hadis je vjerodostojan)

Žena u ostalim ulogama

Najvažnija tri prioriteta koja smo naveli ključ su za shvatanje i ostalih manje važnih stvari u životu žene muslimanke. Budemo li obratili pažnju na njih, ostale uloge žene muslimanke prirodno će se skladno redati, bez potrebe da se ulaže ogroman napor i da se muslimanka stavlja u nezavidan položaj.

Ljestvicu prioriteta su stručnjaci u planiranju i pravljenju strategija poredali na sljedeći način, koji uveliko važi i za prioritete u islamu:

- **Važne stvari koje ne mogu čekati i koje se moraju izvršiti na vrijeme**, a primjeri za to su: namaz i druge obaveze prema Allahu, kupanje nakon menstruacije, intimni trenuci supružnika itd.
- **Važne stvari koje mogu sačekati i ne moraju da se izvrše u trenutku**, a primjeri za to su: nafilu, učenje Kur’ana, zikr, uređenje doma, vrijeme provedeno s djecom.
- **Manje važne stvari koje ne traže da se izvrše u trenutku**: rutinske dnevne navike jednog čovjeka, kupanje, čitanje, objedovanje, vrijeme za čaj itd.
- **Stvari koje ne spadaju u najvažnije prioritete, a koje, često, moraju da se izvrše u trenutku**: telefonski razgovori ili važne poruke, posjete rodbini i prijateljima itd. Danas imamo priliku vidjeti u mnogim muslimanskim kućama šta se dogodi kad se neki od ovih prioriteta poremeti. Ukoliko bi, primjera radi, žena

muslimanka provela čitav dan u uređivanju kuće, a zapostavila pet dnevnih namaza, činjenica da je kuća čista i uređena za nju bi značila samo propast i tugu ovog i budućeg svijeta.

Ili, ukoliko bi provela cijeli dan u nekom društveno korisnom radu, a zapostavila odgoj djece u svom domu, njena duševna sreća i sve ono što bi to povuklo za sobom, zasjenilo bi sve što je radila i doprinijela mimo svog doma, jer je porodica prvi i osnovni prioritet.

Ako bi u određenom trenutku zazvonio telefon, što spada u nevažne ali hitne trenutne prioritete, a njeno namasko vrijeme bilo na izmaku, što spada u bitne i hitne prioritete, javljanjem na telefon narušila bi ono što je važno zbog nečeg što je nevažno. I tako u svemu što ima veze sa njenim životom. Cijeli naš život zapravo je umijeće redanja prioriteta.

Prioriteti prilikom čuvanja od grijeha

Kad ljekari nekome otkriju tumor i odrede da je prvi korak u izlječenju operativno uklanjanje tumora, tek će nakon operacije nastaviti daljnje čišćenje i sprečavanje njegovog povratka i otklanjanje ostataka na mjestu gdje je zahvatio organizam. Na isti način trebamo se po prioritetima čistiti i od grijeha: najprije se čistimo od najvećih grijeha, kao što je nevjerstvo prema Uzvišenom Allahu i širk, potom prelazimo na druge upropaštavajuće velike grijeha, potom na male grijeha. Mali grijesi su na kraju ne zato što su bezopasni, naprotiv i oni su zabranjeni islamom, nego zato što postoje oni veći, mnogo opasniji za čovjekovo vjerovanje. Muslimanka bi trebala da se detaljno educira o stepenovanju grijeha u islamu, kako bi znala kojim redosljedom da se čisti od njih.

Prioriteti u svemu

Život je umijeće redanja prioriteta. Spremiti ručak, ta prosta rutinska radnja svake domaćice, posao je za koji postoji spisak izvršavanja prioriteta, da bi se ručak dovršio. Najprije je važno osmisлити ideju, potom odrediti vrijeme za nabavku potrebnog za realizaciju, potom preciznim koracima završiti određene etape, sve dok se jelo ne nađe na tanjirima.

Kad krečimo kuću, krenut ćemo sa vrha ka dnu, ne obrnuto, jer je logično da ćemo jedino tako dobiti naočito lijep enterijer. Kuhanje nije tolika katastrofa, krečenje naopako nije najgora stvar koju bismo uradili u životu, ali poredati prioritete za ono od čega nam važi naš imanski život, a potom i naša vječnost, važnije je od cijelog dunjaluka i svih ukrasa i ljepota na njemu. Svakodnevno slagati prioritete znači izbjegavati haotični život, koji je razlog da smo nesretni, depresivni, neuspješni.

Prioriteti u traženju znanja

Ako ne znamo prioritete u traženju znanja, pravimo kaos i dajemo prednost manje važnom nad više važnim, a rezultat je šteta za pojedinca i društvo i izgubljeno vrijeme. Učiti, primjera radi, propise menstruacije prije nego se nauče načela vjerovanja u Allaha i koje stvari narušavaju vjerovanje, suprotno je prioritetima islama.

Prioriteti prilikom savjetovanja

Kad savjetujemo druge ljude o islamskim pitanjima ili pozivamo u islam, ako ne savjetujemo po prioritetima, pravimo štetu pojedincu, potom štetu i društvu. Primjer poremećaja prioriteta u tome jeste čovjeku koji ne vjeruje u Allaha govoriti da ne smije jesti lijevom rukom.

Prioriteti prilikom otklanjanja štete

Kad otklanjamo štetu, najprije trebamo otklanjati onu veću, potom manju, pravilima prioriteta u islamu. Primjer za ovu kategoriju jeste da čovjeku koji je krenuo spasiti nepoznatu ženu od utapanja u jezeru, kažemo: “Haram ti je dodirnuti ženu”, jer pitanje šerijatskih intencija, u slučaju nužde, daje prednost očuvanju života, iznad svega ostalog.

Islam najviše i najpreciznije vodi brigu o prioritetima

Islam je vjera koja najviše i najpreciznije vodi brigu o prioritetima. Najbolje ćemo to vidjeti u hadisu koji prenosi Abdullah b. Abbas, koji kazuje: “Kada je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao Muaza u Jemen, rekao mu je: “*Ideš narodu koji su sljedbenici Knjige, pa kad im dođeš, prvo ih pozovi da posvjedoče da nema boga osim Allaha i da sam ja Allahov poslanik, pa ako ti se u tome pokore, onda ih obavijesti da im je Allah kao strogu obavezu propisao pet dnevnih namaza u toku dana i noći. Ako se tome pokore, obavijesti ih da im je Uzvišeni Allah propisao zekat, koji će se izdvajati od njihovih bogataša i dijeliti njihovim siromasima. Ako se i tome pokore, onda kao zekat nemoj uzimati njihov najvredniji imetak i dobro se pazi dove onoga kome je učinjena nepravda, jer između njega i Allaha ne postoji zastor.*” (Buhari)

Ako pogledamo život prvih generacija, ashabijki, supruga Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ali i život bilo koje uspješne i Allahu bliske vjernice, potom dublje istražimo šta je recept da su uspjele ostvariti ugodan i skladan život na dunjaluku i ahiretu, shvatit ćemo da su naučile i razumjele svoje prioritete.

IZVOR: EL-ASR / HANKA VLAHOVLJAK, PROF.

Večer Kur'ana i predavanja u organizaciji džemata Firdeus

U subotu 02.11.19 svi putevi su vodili na šestu po redu „večer Kur'ana i predavanja“ u Ofenbahu na Majni u organizaciji Islamske zajednice Bošnjaka Offenbach Džemat Firdeus.

Džematski odbor džematlije i džematlijeke su se potrudili da ova večer bude što ljepša, u tome su im pomogle i mekteblije džemata Firdeus sa izvodjenjem ilahija i recitacija.

Učenjem sure Ali-Imran od strane sekretara džemata Firdeus Medina Džigala počelo je ovo večer Kur'ana , poslije toga su nastavili kurra Hafiz Mustafa Khames i hafiz Yasin Koca.

Nakon učenja Kur'ana slijedila su predavanja od uvaženih gostiju hfz Zikret ef. Mustafić i Prof Mithat ef. Čeman koji su svojim govorom napunili srca prisutnih.

Večer Kur'ana je moderirao naš vrijedni omladinac i džematlija Arnel Lakota

Foto by Nane Sarić

Pravilna probava počinje u ustima – žvaćete li dovoljno dugo zalogaje?

Probavni sustav je, uz kožu, veza našeg organizma s vanjskim svijetom, a njegovi su najvažniji dijelovi usta, želudac, tanko crijevo i debelo crijevo. Od organa je najvažniji jetra, a od žlijezdi s vanjskim i unutrašnjim izlučivanjem treba istaknuti žlijezde slinovnice i gušteraču.

Probava hrane započinje u ustima. Uz pomoć sline koja sadrži enzim amilazu započinje razgradnja složenih ugljikohidrata sadržanih prvenstveno u žitaricama, gomoljastom povrću, voću i mahunarkama u obliku rezervnog polisaharida biljaka – škroba. Tom se prilikom cijepaju veze u molekuli škroba i nastaju manje molekule koje su pogodnije za daljnju razgradnju duž probavnog sustava te uspješniju apsorpciju na razini tankog crijeva.

Da bi enzim amilaza pravilno djelovao, potrebno je da u usnoj šupljini prevladava gotovo neutralno, ali ipak lagano kiselo okruženje. Nazivamo to koncentracijom vodikovih iona, a izražavamo kao pH koji iznosi 6,9 u području zdrave usne šupljine.

>>Zdrava prehrana: Sigurno ste se pitali zašto baš riba i blitva? Tu je odgovor<<

Uobičajeno je navoditi da je za pravilnu probavu hrane iznimno važno da se oko 40% složenih ugljikohidrata, uglavnom škroba iz hrane, mora razložiti u ustima.

Osim već spomenute male kiselosti, potrebna je i mehanička obrada hrane žvakanjem i miješanjem hrane sa sokovima u usnoj šupljini te, konačno, potrebno je i stanovito vrijeme kako bi enzimi mogli djelovati.

Stoga nije naodmet još jednom istaknuti koliko je pravilno žvakanje i usitnjavanje hrane važno. Ono čini hranu **više probavljivom** (posebno ugljikohidrate), daje osjećaj veće sitnosti i osigurava pravilan rad našeg probavnog sustava.

U ustima također započinje održavanje i osiguravanje zdravlja udaljenih dijelova složenog probavnog sustava. Naime, žvakanje, osim što usitnjava i djelomično potiče razgradnju hrane, također ju čini lužnatijom, manje kiselim i boljom za daljnju probavu.

Jačanje imuniteta

Druge prednosti žvakanja podrazumijevaju jačanje našeg imunološkog sustava jer se učinkovitim žvakanjem stimulira proizvodnja T limfocita, a nemalo je važna i funkcija čeljusti u pomoći oko održavanja pravilnog držanja tijela i osiguravanja stabilnosti kralježnice jačanjem mišića lica i vrata.

Nadalje, žvakanje hrane stimulira živčani sustav koji kontrolira glad i sitost. U biti, tek nakon petnaestak minuta mozak prima poruku o **unosu hrane** i šalje natrag signal koji smanjuje glad.

Ako umjesto žvakanja jedemo brzo i samo gutamo hranu, nakon obroka osjećamo težinu u želucu bez da smo utažili osjećaj gladi. Jedna od glavnih preporuka za sve koji žele istesati liniju podrazumijeva dulje i sporije žvakanje, odnosno gutanje hrane.

Činjenica je da suvremeni načini prehrane ne osiguravaju dovoljno čvrstu hranu kako bi cjelokupni sustav oko usne šupljine pravilno bio u funkciji duljeg i učinkovitijeg žvakanja hrane.

Komprimirani ritam dnevne rutine često povezan i s lošim kvalitetom pripreme hrane koju jedemo, čimbenici su loših prehrambenih navika koji uvjetuju brzo gutanje i neznatno žvakanje hrane. **Hrana koja dolazi na naše jelovnike** vrlo često je priređena u obliku pirea, smljevena, tekuća te iziskuje tek neznatno žvakanje.

Koju hranu odabrati?

Odabir namirnica za jelo važan je aspekt pravilne prehrane. Danas znamo da je nedostatak vlaknastih tvari u prehrani te nedostataka fibroznih dijelova mesa zabrinjavajući.

Stoga moramo birati hranu koja će nas podsjetiti da žvaćemo duže, poput cjelovitih žitarica, voća, povrća, mahunarki i mesa smještenog oko kostiju s puno vezivnog tkiva. Te namirnice bogate vlaknima i hranjivim tvarima, da bi se pravilno asimilirale zahtijevaju pravilno žvakanje i uključivanje mišića glave i vrata, te potiču lučenje sline.

Nasuprot tome, peciva napravljena od rafiniranog brašna, najčešće mekana, topla i vlažna samo se gutaju, bez da se pravilno sažvaču i jako opterećuju cjelokupnu probavu.

Pravilno sažvakana hrana podrazumijeva žvakanje više od dvadeset puta jednog zalogaja. Primijenimo li taj način, za samo dva tjedna uočiti ćemo velike promjene u našem organizmu i na fenotipu tijela.

Prednosti dobrog žvakanja hrane:

bolji okus i uživanje u hrani

smanjuje se potreba za slatkim

osjećaj sitosti se povećava, lakše je **kontrolirati tjelesnu težinu**

razina šećera u krvi je stabilnija, pa lakše zadržavamo koncentraciju i smirenost

Izvor: Savjetom do zdravlja

**KADA SI
U NAMAZU
ČUVAJ SRCE,**

**KADA JEDEŠ
ČUVAJ STOMAK,**

**KADA SI U
TUĐOJ KUĆI
ČUVAJ POGLED,**

**A KADA SI
U DRUŠTVU**

ČUVA JJEZIKI

